

BIULETYN KOWIEŃSKI

W I L B I

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) MAŁA POHULANKA 10—7.

Nr. Wilno, dnia 21 stycznia 1935 r.—

1208.—

T r e ś ć n u m e r u:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

	K r o n i k a .	Dział.	Str.
1. Sprawa litewsko-sowieckich rokowań handlowych.—		I.	1.
2. Wizyty polskich działaczy w Kownie.—		"	"
3. Sprawa clearingu pomiędzy Litwą a Łotwą.—		"	"
4. Prasa niemiecka a Kłajpeda.—		"	"
5. Konferencja Biura Współpracy Litewsko-Łotewsko-Estońskiej.—		"	"
6. "Musy Rytojus" o rzekomej defraudacji gen. Żeligowskiego.—		"	"
7. Dokoła polemiki między Herbaczewskim a prof. Römerem.—		"	"
8. Poseł sowiecki u min. Lozoraitisa.—		"	2.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WENWĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

	K r o n i k a .		
9. Pozbawienie adwokatów prawa zajmowania się adwokaturą.—		III.	"
10. Rozszerzenie praw naczelników powiatów.—		"	"
11. Sprawa urzędnika konsulatu litewskiego w Berlinie.—		"	"
12. Wyjazd b. reżysera teatru.—		"	"
13. Dokoła nominacji wicedyrektora konserwatorjum.—		"	"
14. Sprawa amnestji.—		"	"
15. Sprawa sądowa dziennikarzy.—		"	"
16. Przyjmowanie nowych studentów.—		"	"
17. Areszty komunistów.—		"	"

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

12. Dokoła sprawy sądowej Schreibera.—		VII.	"
19. Wzmożenie środków na propagandę hitlerowską w Kłajpedzie.—		"	"

x

x

x

BULETYN KOWIEŃSKI

Winn, date of avocals 1885 p. 1200

I. ZAGADNIENIA POLITYKI WARSZAWSKIEJ

- Prasa, str.
1. Sprawa litewska-rosyjska i jej wpływ na rozwój państwa
  2. Wzrost polityki litewskiej w Rosji
  3. Sprawa litewska w Rosji i jej wpływ na państwo
  4. Sprawa litewska w Rosji i jej wpływ na państwo
  5. Sprawa litewska w Rosji i jej wpływ na państwo
  6. "Litosy w Rosji" a rozwój państwa i jego polityka
  7. Działalność polityczna litewskiej inteligencji w Rosji
  8. Kwestia litewska w Rosji i jej wpływ na państwo

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WARSZAWSKIEJ

9. Rozwój polityki litewskiej w Rosji
10. Rozwój polityki litewskiej w Rosji
11. Rozwój polityki litewskiej w Rosji
12. Rozwój polityki litewskiej w Rosji
13. Rozwój polityki litewskiej w Rosji
14. Rozwój polityki litewskiej w Rosji
15. Rozwój polityki litewskiej w Rosji
16. Rozwój polityki litewskiej w Rosji
17. Rozwój polityki litewskiej w Rosji

VII. SPRAWY KRAJOWE

18. Działalność polityczna litewskiej inteligencji w Rosji
19. Wzrost polityki litewskiej w Rosji

x

x

x

II. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ..

K r o n i k a .

Sprawa litewsko-sowieckich rokowań handlowych. Prasa kowieńska /z 18.I.1935/: Sowiecki przedstawiciel handlowy w Litwie Samarin bawi obecnie w Moskwie.

Został on wezwany do Moskwy w związku z sowiecko-litewskimi rokowaniami w sprawie rozszerzenia stosunków handlowych między obu krajami.-

Wizyty polskich dzielaaczy w Kownie. "Sekmadienis" Nr.3 /I.1935/podaje, że polscy profesorowie Paprocki i Stankiewicz, którzy w tych dniach przybywają do Kowna, przywieżą projekt polsko-litewskiej współpracy kulturalnej. Projekt ten obiecują oni wręczyć rektorowi uniwersytetu kowieńskiego prof.Römerowi.

Dyrektor Radja Polskiego Mazurkiewicz przed wyjazdem z Rygi do Niemiec zwrócił się do władz litewskich z prośbą o zezwolenie na kilkudniowy pobyt w Litwie. Dyrektor Mazurkiewicz ma układać się w sprawie wzajemnych występów artystów w Radjo Kowieńskim i Warszawskim. P.Mazurkiewiczowi udzielono zezwolenia na pobyt w ciągu 5-ciu dni.

W tych dniach ma przybyć do Litwy jeszcze jeden dziennikarz polski p.Wojciechowski.

Jak podaje "L.Aidas" Nr.15, udzielono mu zezwolenia na pobyt w Litwie w ciągu 2-ch tygodni.

Jak podaje "Diena" Nr.3, oprócz dyrektora Instytutu Etnograficznego Paprockiego przybywają w tych dniach z Warszawy do Kowna historyk prof.Paszkiwicz, artystka Bandrowska-Turska, która śpiewać będzie w Teatrze Państwowym wyłącznie w jęz.włoskim, p.Radzyński, przedstawiciel poznańskiego pisma "Legjon Młodych" p.Laskowski i korespondent "Ekspresu Porannego" p.Popławski.-

Sprawa clearingu między Litwą a Łotwą. "Sekmadienis" Nr.3 /I.1935/: W tych dniach odnośne czynniki litewskie rozpatrywały propozycję Łotwy w sprawie utworzenia clearingu. Panuje naogół przekonanie, że wobec braku ograniczeń walutowych w Litwie zastosowanie clearingu nie może dać dodatnich wyników. W związku z tem w Litwie zapatrują się na clearing negatywnie.-

Prasa niemiecka a Kłajpeda. "Lietuvos Aidas" Nr.16 /I.1935/: "Berliner Tageblatt" napisał ostatnio o niepokojącej koncentracji wojsk litewskich w Kłajpedzie i powołaniu dwóch roczników rezerwy na ćwiczenia. W związku z tem "L.Aidas" oświadcza, że znaczny wzrost wojska i organizacyj pomocniczych niemieckich w Prusach Wschodnich budzi w Litwie zrozumiałą niepokój zwłaszcza, gdy się uwzględni ostrą antylitewską propagandę prasy niemieckiej. "L.Aidas" zaprzecza wiadomości o koncentracji wojska litewskiego. Powołanie rezerwistów na ćwiczenia też - zdaniem "L.Aidasa" - wchodzi do zwykłego programu przygotowania wojskowego.-

Konferencja Biura Współpracy Litewsko-Łotewsko-Estońskiej. "Liet.Aidas" Nr.16 /I.1935/: 19 stycznia zebrała się w Rydze konferencja Biura Współpracy Lit.-Łot.-Estońskiej. Konferencja rozważa sprawę o charakterze kulturalnym i gospodarczym. Ze strony litewskiej uczestniczą w niej burmistrz Kowna Merkis, b.burmistrz Vileiszys, prokurator Zalkauskas i prowizor Makauskas. Ze strony estońskiej uczestniczą: dyrektor Banku Estońskiego Meyer i dyrektor Raud. Wreszcie ze strony Łotewskiej prezes T-wa Jedności Łot.-Litewskiej inż.Ritter, inż.Berzinsz, prezes T-wa Jedności Łot-Estońskiej adw.Antons i jego zastępca Nonacs.-

"Musu Rytojus" o rzekomej defraudacji gen. Żeligowskiego. "Musu Rytojus" Nr.5 /I.1935/: Przed trzema laty Polacy wileńscy zajęli się postawieniem pomnika pocie Ad.Mickiewiczowi. W tym celu wybrano komitet, na którego czele stanął gen.Żeligowski /ten sam generał, który pogwałciwszy traktat suwalski zagarnął trzecią część terytorjum litewskiego ze stolicą Wilnem/.-Na ten szlachetny cel Polacy ofiarowywali duże sumy pieniędzy. Żeligowski głosił, że pomnik będzie gotowy w 1934 r. Obecnie się jednak wyjaśniło, że pomnika nawet w tym roku nie będzie. Żeligowski zdefraudował już 34 tys. zł., a pomnika jak niema, tak niema. Wileńianie nazywają teraz gen.Żeligowskiego defraudantem, gdyż większość ~~część~~ zebranych pieniędzy wydał on na własne potrzeby. Dokoła polemiki między Herbaczewskim a prof.Römerem. "L.Aidas" Nr.15 /I.1935/ zamieszcza w skrócie polemikę między p.Herbaczewskim /"Kur.Wil."/ a prof.Römerem /"Przegląd Wileński"/, poczem dodaje od siebie komentarz następujący:

Dziwną jest rzeczą, że Herbaczewski aż 37 lat dowodził swej litewskości i wreszcie wszystkim dowiódł, że jest złośliwym Polakiem niecierpiącym Litwy. Dla wykazania zaś litewskości żaden prawdziwy Litwin nie potrzebował dotychczas tylu lat marnować, ani też znosić jakichś tortur, o których Herbaczewski mówi. Oczywiście nie-miłą jest rzeczą długo wykazywać i nie wykazać, lecz czyż Litwini są winni, że Herbaczewskiemu nie udało się tego uczynić?—
P o s e ł s o w i e c k i u m i n . L o z o r a i t i s a . "L. Żinios" Nr. 16 /I.1935/: Dnia 18 stycznia minister Lozoraitis przyjął posła sowieckiego w Litwie Karskiego.—

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

P o z b a w i e n i e a d w o k a t ó w p r a w a z a j m o w a -
n i a s i ę a d w o k a t u r ą . Prasa kowieńska /z 18.I.1935/:
Na mocy zmiany ustawy o adwokaturze minister Sprawiedliwości zaka-
zał zajmowania się adwokaturą szawelskiemu adwokatowi A. Łajkunaso-
wi i kłajpedzkiemu W. Wikerowi.

Pozatem został zwolniony notariusz w Siemieliszkach Masalskis.
Rozszerzenie praw naczelników powiatów.
Prasa kowieńska /z 18.I.1935/: Trybunał Najwyższy rozpatrzył na swem
posiedzeniu z 17 stycznia kwestję, czy naczelnicy powiatów mają
prawo karania aresztem za przekroczenie rozporządzeń obowiązujących
władz administracyjnych. Trybunał wypowiedział się w tej sprawie po-
zytywnie, czyli przyznał naczelnikom powiatów pomienione prawo.
S p r a w a u r z ę d n i k a k o n s u l a t u l i t e w s k i e -
o w B e r l i n i e . Prasa kowieńska /z 18.I.1935/: 17 stycznia
kowieński Sąd Okręgowy rozpatrzył sprawę b. pracownika konsulatu
litewskiego w Berlinie K. Kubilusa, oskarżonego o nadużycia przy wy-
dawaniu litewskich paszportów i wiz.

Jako świadkowie zostali wezwani na rozprawę sądową minister
Lozoraitis, dyrektor D-tu Politycznego Urbszys, członek Dyrektorja-
tu kłajpedzkiego Anisas i in.

Kubilus został skazany warunkowo na 6 miesięcy więzienia.—

W y j a z d b . r e ż y s e r a t e a t r u . Prasa ryska /z 20.I.
1935/: Były reżyser lit. teatru państwowego w Kownie Oleka-Zyliński
wraz z żoną wyjechał do Ameryki. Niespodziewany wyjazd Oleki-Zyliń-
skiego wywołuje wiele komentarzy.—

D o k o ł a n o m i n a c j i w i c e d y r e k t o r a k o n -
s e r w a t o r j u m . Prasa kowieńska /z 19.I.1935/: Jak podają,
zamiast p. W. Żadejki zostanie zamianowany na stanowisko wicedyrektora
konserwatorjum znany muzyk i kompozytor J. Bendorius.—

S p r a w a a m n e s t j i . Prasa kowieńska /z 19.I.1935/: Chociaż
do święta Niepodległości jeszcze prawie miesiąc czasu, lecz już
M-stwo Sprawiedliwości otrzymało dużo podań o amnestję, by je przed-
łożyć prezydentowi Państwa.—

S p r a w a s ą d o w a d z i e n n i k a r z y . "Diena" Nr. 3.
/I.1925/: Sprawa sądowa czterech dziennikarzy oskarżonych o roz-
puszczanie plotek odnośnie rozwiązania Sejmiku kłajpedzkiego roz-
patrywana będzie przez Sąd Apelacyjny w kwietniu przed Wielkanocą.
P r z y j m o w a n i e n o w y c h s t u d e n t ó w . "Rytas"
Nr. 16 /I.1935/: Na niektóre wydziały uniwersytetu kowieńskiego przy-
jęto na semestr wiosenny kilkudziesięciu nowych studentów.
A r e s z t y k o m u n i s t ó w . "Ostsee-Beobachter" Nr. 14 /I.
1935/: W tych dniach aresztowano w Kownie 12-tu komunistów.—

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE

K r o n i k a .

D o k o ł a s p r a w y s ą d o w e j S c h r e i b e r a . Prasa
kowieńska /z 18.I.1935/: Jak donosi Elta z Kłajpedy, na mocy de-
cyzji sędziego śledczego pow. szawelskiego Ludziusa w sprawie b. pre-
zesa Dyrektorjatu Kraju Kłajpedzkiego Schreiberera i in. wezwani zostali
do śledztwa w charakterze oskarżonych kierownik szkoły powszech-
nej w Skierach Mauritz, kierownik szkoły początkowej w Szyłogałach
Rosenbach, nauczyciel szkoły powszechnej w Wilkiszkach Schneider,
kierownik szkoły powszechnej w Kalniszkałach Elbe i kierownik szkoły
powszechnej w Trakininkach Paulei. W stosunku do wszystkich oskar-
żonych zastosowano dozór policyjny w ich miejscach zamieszkania.—
W z m o ż e n i e ś r o d k ó w n a p r o p a g a n d ę h i t -
l e r o w s k ą w K ł a j p e d z i e . "Diena" Nr. 3 /I.1935/: Jak
podają z Królewca, mają być zwiększone środki na propagandę hitle-
rowską w Kłajpedzie. Stanie się to w związku z zakończeniem ple-
biscytu w Saarze.—

